

UNIVERZITET U BEOGRADU
FAKULTET ZA SPECIJALNU
EDUKACIJU I REHABILITACIJU

UNIVERSITY OF BELGRADE
FACULTY OF SPECIAL EDUCATION
AND REHABILITATION

11.

MEĐUNARODNI
NAUČNI SKUP
„SPECIJALNA
EDUKACIJA I
REHABILITACIJA
DANAS”

11th

INTERNATIONAL
SCIENTIFIC
CONFERENCE
“SPECIAL
EDUCATION AND
REHABILITATION
TODAY”

ZBORNİK REZIMEA

BOOK OF ABSTRACTS

Beograd, Srbija
29-30. oktobar 2021.

Belgrade, Serbia
October, 29-30th, 2021

UNIVERZITET U BEOGRADU – FAKULTET ZA
SPECIJALNU EDUKACIJU I REHABILITACIJU

UNIVERSITY OF BELGRADE – FACULTY OF
SPECIAL EDUCATION AND REHABILITATION

11. MEĐUNARODNI NAUČNI SKUP
SPECIJALNA EDUKACIJA I REHABILITACIJA DANAS
Beograd, 29–30. oktobar 2021. godine

Zbornik rezimea

11th INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE
SPECIAL EDUCATION AND REHABILITATION TODAY
Belgrade, October, 29–30th, 2021

Book of Abstracts

**11. MEĐUNARODNI NAUČNI SKUP
SPECIJALNA EDUKACIJA I REHABILITACIJA DANAS
Beograd, 29-30. oktobar 2021. godine
Zbornik rezimea**

**11th INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE
SPECIAL EDUCATION AND REHABILITATION TODAY
Belgrade, October, 29-30th, 2021
Book of Abstracts**

IZDAVAČ / PUBLISHER

Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju
University of Belgrade – Faculty of Special Education and Rehabilitation

ZA IZDAVAČA / FOR PUBLISHER

Prof. dr Gordana Odović, v.d. dekana

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK / EDITOR-IN-CHIEF

Prof. dr Branka Jablan

UREDNICI / EDITORS

Prof. dr Irena Stojković
Doc. dr Bojan Dučić
Doc. dr Ksenija Stanimirov

RECENZENTI / REVIEWERS

Prof. dr Sonja Alimović
Sveučilište u Zagrebu – Edukacijsko rehabilitacijski fakultet, Zagreb, Hrvatska
Doc. dr Ingrid Žolgar Jerković
Univerzitet u Ljubljani – Pedagoški fakultet Ljubljana, Slovenija
Prof. dr Vesna Vučinić, prof. dr Goran Jovanić, doc. dr Aleksandra Pavlović
Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju

LEKTURA I KOREKTURA / PROOFREADING AND CORRECTION

Maja Ivančević Otanjac, predavač

DIZAJN I OBRADA / DESIGN AND PROCESSING

Biljana Krsić
Mr Boris Petrović
Zoran Jovanković

Zbornik rezimea biće publikovan u elektronskom obliku

Book of abstracts will be published in electronic format

Tiraž / Circulation: 200

ISBN 978-86-6203-149-5

APERTOV SINDROM I ASISTIVNE TEHNOLOGIJE U SPECIJALNOJ EDUKACIJI I REHABILITACIJI

Ružica Zdravković Parezanović^{**1}, Aleksandra Bašić², Dragana Maćešić-Petrović²,
Bojana Arsić^{***2}, Anja Gajić^{***2}

¹Logopedski centar „Logopedilište”, Srbija

²Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Srbija

Uvod: Postoji stalna potreba da se upoznaju i razumeju razlike i potrebe dece sa specifičnim razvojnim problemima kako bi se obezbedio odgovarajući tretman i mogućnost za prilagođeno i svima dostupno obrazovanje. Asistivne tehnologije i pomagala omogućavaju osobama koje ih koriste veći stepen nezavisnosti i samostalnosti, bogatiji i aktivniji život. Takođe im omogućavaju pristup sadržajima koji bi im bili potpuno nedostupni ili teško dostupni bez upotrebe pomagala. Apertov sindrom je identifikovan kao oblik kraniosinostoze i često je udružen sa teškoćama u intelektualnom razvoju i procesu komunikacije.

Cilj: Cilj ovog preglednog rada je da ukaže na postojanje teškoća u iniciranju kontakta, održavanju interakcije i dvosmerne komunikacije sa socijalnim okruženjem kod osoba sa Apertovim sindromom kao i mogućnosti primene asistivne tehnologije pri olakšavanju ovih teškoća.

Metod: Za pretragu postojeće literature korišćen je pretraživač Google Scholar, SCIndex, ProQuest, i servis Konzorcijuma biblioteka Srbije za objedinjenu nabavku (KOBSON). Pretraživani su radovi na srpskom i engleskom jeziku. Ključne reči korišćene prilikom pretrage su bile Apertov sindrom, asistivna tehnologija, rehabilitacija, augmentativna i alternativna komunikacija.

Rezultati: Rad je podeljen u konceptualne celine. U uvodnom delu dat je prikaz fizičkih i saznanjnih karakteristika i mogućnosti njihovog tretmana. Druga konceptualna celina rada sa teorijskog aspekta obuhvata mogućnosti obrazovanja i rehabilitacije primenom asistivne tehnologije i asistivne augmentativne tehnike, primenjene u cilju pomoći i olakšanog razvoja i funkcionisanja osoba sa ovim sindromom. Objašnjen je i pojam asistivne tehnologije u kontekstu ciljeva istraživanja.

Zaključak: Predmet rada su deca sa Apertovim sindromom i koncept asistivne tehnologije, a rezultati rada obuhvataju najvažnije postavke i podatke dobijene komparativnom analizom i sintezom stavova različitih autora u ovoj oblasti u poslednjih nekoliko godina. Doprinos rada odnosi se na praktične vrednosti rada, oličene u mogućnostima adaptacije prepoznavanja osnovnih karakteristika ovog sindroma u odnosu na mogućnost adaptiranja obrazovnih, psiholoških, specijalno-pedagoških

** ruzica.zdravkovic91@gmail.com

*** demonstrator na Odeljenju za oligofrenologiju

i govorno-jezičkih metoda osposobljavanja ovih lica, a u odnosu na to ponuđena konkretna rešenja iz računarske tehnologije primenljiva u nastavnim i aktivnostima svakodnevnog življenja.

Ključne reči: *asistivna tehnologija, alternativna i augmentativna komunikacija, Apertov sindrom, intelektualna ometenost*

APERT SYNDROME AND THE USE OF ASSISTIVE TECHNOLOGY IN SPECIAL EDUCATION AND REHABILITATION

Ružica Zdravković Parezanović¹, Aleksandra Bašić², Dragana Maćešić-Petrović²,
Bojana Arsić^{***2}, Anja Gajić^{***2}

¹Speech Therapy Center “Logopedilište”, Serbia

²University of Belgrade – Faculty of Special Education and Rehabilitation, Serbia

Introduction: There is a constant need to know and understand the differences and needs of children with specific developmental problems in order to provide appropriate treatment and the opportunity for tailored and accessible education. Assistive technologies and aids provide people who use them with a greater degree of independence and autonomy, a richer and more active life. They also give them access to content that would be completely inaccessible or difficult to access without the use of aids. Apert syndrome, which has been identified as a form of craniosynostosis, is often associated with difficulties in intellectual development and the communication process.

Aim: The aim of this review is to point out the existence of difficulties in initiating contact, maintaining interaction and two-way communication with the social environment in people with Apert syndrome, as well as the possibility of applying assistive technology to alleviate these difficulties.

Method: Google Scholar, SCIndex, ProQuest, and the service of the Serbian Library Consortium for Unified Procurement (KOBSON) were used to search the existing literature. Papers in Serbian and English were searched. The key words used during the search were assistive technology, alternative and augmentative communication, Apert syndrome, intellectual disability.

Results: The paper is divided into conceptual units. In the introductory part, a presentation of physical and cognitive characteristics and possibilities of their treatment is given. The second conceptual unit of work from the theoretical aspect includes the possibilities of education and rehabilitation using assistive technology and assistive augmentative techniques, applied in order to help and facilitate the development and functioning of people with this syndrome. The notion of assistive technology in the context of research goals is also explained.

Conclusion: Children with Apert syndrome and the concept of assistive technology are the subject of the paper, and the results include the most important settings and data obtained by comparative analysis and synthesis of views of various authors in this field in recent years. The contribution of the work refers to the practical values of the work,

*** student demonstrator on the Department of Special Education and Rehabilitation for Persons with Difficulties in Mental Development

embodied in the possibilities of adapting the recognition of the basic characteristics of this syndrome in relation to the possibility of adapting educational, psychological, special pedagogical and speech-language training methods of these persons in teaching and activities of daily living.

Keywords: *assistive technology, alternative and augmentative communication, Apert syndrome, intellectual disability*